

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 073 "Менеджмент"

на тему: «Управління конкурентними перевагами аграрного підприємства»
(назва теми)

Виконавець:
студентка факультету менеджменту,
обліку та інформаційних технологій
Тимчук Д. О. _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
ВИКЛ.
Ясинська Світлана Юліанівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Підприємства сільського господарства в сучасних умовах зіштовхнулися з суворими викликами військового часу. Так, аграрії на сьогодні працюють в умовах нестачі добрив та палива, обмежень експорту сільськогосподарських продуктів, а деякі – взагалі лишилися можливості оброблювати угіддя через перебування в зоні активних військових дій, окупації, на замінованій території. Описані виклики вимагають від сільськогосподарських підприємств акумуляції зусиль для збереження власних конкурентних позицій, підтримці конкурентних переваг, що актуалізує обрану в кваліфікаційній роботі тему дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних основ управління конкурентними перевагами підприємства та застосування отриманих знань для формування конкурентних переваг ТОВ «ОБРІЙ-МТС».

Завдання дослідження:

- вивчити сутність поняття "конкурентна перевага" підприємства;
- проаналізувати стан та розвиток сільського господарства України;
- запропонувати заходи щодо удосконалення управління конкурентними перевагами підприємства.

Об'єктом дослідження є ТОВ «ОБРІЙ-МТС» – сільськогосподарське підприємство, що вирощує зернові, бобові культури та насіння олійних культур.

Предметом дослідження є процес управління конкурентними перевагами підприємства.

Методи дослідження, використані в роботі, включають: метод групування (для уточнення сутності поняття "конкурентна перевага підприємства"), систематизації (для формування класифікації видів конкурентних переваг підприємства), модель п'яти конкурентних сил М. Портера (для аналізу стану та розвитку сільського господарства); метод попарних порівнянь (для встановлення вагомості факторів конкурентоспроможності), методу фінансово-економічного аналізу (для аналізу фінансового стану підприємства), інформограму (для формалізації процесу організації роботи з пайовиками).

Інформаційну базу дослідження становлять сучасні наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, матеріали періодичних та електронних публікацій (статті та тези доповідей), галузеві статистичні дані, законодавчі акти та нормативні документи України.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 61 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 20 таблиць, 14 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти управління конкурентними перевагами підприємства», розглянуто сутність поняття «конкурентна перевага», класифікацію конкурентних переваг, методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

У другому розділі «Розробка заходів щодо удосконалення управління конкурентними перевагами ТОВ «Обрій МТС»» проаналізовано сільське господарство України, проведено фінансовий аналіз діяльності підприємства, досліджено конкурентні переваги ТОВ «ОБРІЙ-МТС».

Запропоновано впровадити елементи системи точного землеробства.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного в кваліфікаційній роботі дослідження нами встановлено:

1. Під конкурентною перевагою слід розуміти вияв переваг над підприємницькими структурами, з якими суперничає суб'єкт господарювання в різних сферах діяльності. Дане визначення дозволяє окреслити основні характеристики даного поняття: відносний характер; прояв в умовах конкуренції, переважність підприємства над суперниками в різних сферах діяльності.

2. За результатами проведеного аналізу сільського господарства України, зокрема динаміки виробництва сільськогосподарської продукції, зазначимо, що за рік військових дій валовий збір суттєво скоротився, що пов'язано з неможливістю обробки частини сільськогосподарських земель через військові дії та окупацію. В сільському господарстві працює значна кількість великих аграрних компаній. Загалом 45 агропідприємств контролює 4,1 млн га сільськогосподарських земель. Їх загальний дохід перевищує 10,8 млрд. у.о. Найбільший дохід від реалізації має Кернел, МХП та Епіцентр Агро. Ті самі компанії мають найбільший чистий прибуток. Аналіз галузі за моделлю п'яти конкурентних сил М. Портера показав, що найбільш вагомою є сила діючих конкурентів. Це створює певну загрозу для бізнесу та заставляє виробників шукати шляхи укріплення конкурентної позиції на ринку.

3. За результатами зваженої оцінки конкурентоспроможності встановлено, що ТОВ «ОБРІЙ-МТС» незначно, але переважає конкурента ТОВ «Агровітокс». В сучасних умовах невизначеності зовнішнього середовища має сенс підтримувати конкурентоспроможність підприємства, підсилюючи його конкурентні переваги. Для підтримки останніх запропоновано продовжити впровадження системи точного землеробства, навчальні етапи якої вже реалізуються підприємством. Зокрема заплановано оптимізувати операції обприскування при внесенні засобів захисту рослин, а також оптимізувати операції посіву. Крім того, з метою формалізації процесу організації роботи з пайовиками, запропоновано відповідну інфограму процесу.

Запропоновані заходи є ефективними та за результатами оцінювання позитивно впливають на загальну оцінку конкурентоспроможності підприємства ТОВ «ОБРІЙ-МТС» (аналізоване підприємство має ще більший відрив від конкурента після впровадження запропонованих заходів, про що свідчить загальний показник конкурентоспроможності).

АНОТАЦІЯ

Тимчук Д. О. «Управління конкурентними перевагами аграрного підприємства».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління конкурентними перевагами підприємства, зокрема сутність поняття «конкурентна перевага» підприємства, класифікація конкурентних переваг. Проаналізовано сільське господарство України.

Запропоновано заходи з посилення конкурентних переваг підприємства, зокрема впровадження елементів системи точного землеробства.

Ключові слова: конкурентні переваги, конкурентоспроможність, сільське господарство, аграрне підприємство, інформограма.

ANNOTATION

Tymchuk D. "Management of competitive advantages of an agricultural enterprise."

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 073 «Management»

Odessa National Economics University. – Odessa, 2023.

The paper examines the theoretical aspects of managing the competitive advantages of the enterprise, in particular the essence of the concept of enterprise' "competitive advantage», the classification of competitive advantages. The agriculture of Ukraine is analyzed.

Measures to strengthen the company's competitive advantages are proposed, in particular, the introduction of the precision farming system' elements.

Key words: competitive advantages, competitiveness, agriculture, agrarian enterprise, informogram.